

Et subeunt aditus pugnantum robore factos.
 Vi capit turris, labor ast immensus in illa
 Crevit, & artificum citò fit molimiae major.
 Signa super ponunt, & clamant mœnia capta.
 Undiq; concurrunt, passim properatur ad arma:
 Tutantur Mauri jaculis gladiisque fenestras
 A Latii factas, quorum promptissimus acri
 Dum perstat pugna, caput emititque fenestra,
 Tenuis ab Alphœo profertur crinibus extra
 Absciditurque caput, nil proficiente Rasilla.
 Jam patet introitus, pubes Alphœa subintrat,
 Læta fugit moribunda phalanx, repetitq; coacta
 Urbem, quæ regis sat parvula circuit arcem.
 Occupubere tamen plures ferro, quibus extra
 Late perfusus cruor extit experimento.
 Circumstans Pisana manus muralia frangit
 Robora cum tectis, binasque ad mœnia turres
 Festinando trahit, formidine barbara turba
 Concutitur, poscunt vitæ tutamina pauci.
 Alphœi nec concedunt, nec pacta refutant.
 Pars scalis innixa subit, pars funibus acta
 Excelsas scandit nec ineisti robore turres.
 Barbara gens faciendo fugam conscedit in
 arcem:
 Arx invicta stetit bellis superanda cruentis,
 Septem protensa prostravit in aëra turres
 Sat plus sublimes quam celsa theatra Quiritum.
 Pontica vis latè præruptis subdita saxis
 In tuto positæ latus unda proliuit arcis,
 Partibus à reliquis fossa circundatur alta amyla
 Hanc tutabantur fortes per prælia mille,
 Et Darßana super positas duo robora turres
 Audaces pariter nitebantur retinere,
 Monstrabantque suos validos in bella furores.
 Dum dant assaltus crebros, dum vulnera miscent,
 Dum perimunt plures, multos fundendo cruores
 Turribus infistens geminis Alphœa juventus
 Mœnia tutantes duros deterret Iberos.
 Tormenti jactu muri sternuntur, & hostes,
 Quas arces pulsat, quatit & densissima moles.
 Maura manus murum per quæ testudo trahenda
 Obstantem turrem juvenilibus acta petebat
 Viribus in celerem mox compulit ire ruinam.
 Angulus impulsus turris ruit; improba turba
 Protinus inde fugit, scala Raymundus in ipsam
 Scandit, terque decem Mauros pugnando fuga-
 vit;
 Hinc audax quendam prosternit cuspede vasta,
 Infistens gladio multos perimit feriendo.
 His reliquos sequitur lœtis successibus hostes.
 Diffugiunt alia dimissa barbara turri
 Agmina præcipiti saltu, sed quinque superstant.
 His trabe percutiunt pugnantem, fortius ille
 Perstat; tunc validi faxi confringitur iætu,
 Oraque cum mediis moles projecta resolvit
 Faucibus. Hinc lapsus de muro concidit alto.
 Belligerator obit, cœli de carne solutam
 Accipiunt animam, socii deflentur amores.
 Notus, & ignotus lacrymas dant, atq; querelas,
 Et gemitus pariter mistunt communiter altos.
 Accedunt acies, turri supponitur ignis,
 Perque gradus Ugo scâle fastigia scandit.
 Quinque superstantes adversis viribus hostes,
 Conantem juvenem multo stridore coarctant.
 Denique conanti poterat succurrere nemo,
 Millenos iætus clœpeo, galeaque ferenti,
 Longa laboris erant nimium toleranda pericla.
 A prima solis subit hic certamina luce,
 Quæ nonam sanæ durare subentur in horam.
 Accensis animis tandem quidam socrorum,
 Ingreditur turrim prudenter, summaque scandit,
 Et dum quinq; petunt nudis mucronibus ipsum,
 Ugo subit turrim, binique subinde seq̄untur,

Tom. VI.

Tate decem fuit hec undenis passibus alta

A Primus & hinc gladio mox privat vertice Mau-
 rum,
 Atque rota posita clœpeum velociter hujus
 Accipit. Eac binos stricto mucrone recidit.
 Ast alios binos bini stravere sodales.
 Arx sine profuso nūmquam superanda cruento
 Restabat, sed eam Pisana potentia circum
 Observatque simul, venatrix utpote turba
 Horrendos ursos servat, cohibetque caverna.
 Rex novus interea factis perterritus istis,
 Postquam Cometa vidit Pisano robore vinci,
 Vivus ut evadat timidas se flecit ad artes,
 Expertosque satis promissis implet amicos,
 Et rate vectus abit, septem comitantibus illum,
 Qui Baleare solum dudum rexere priores.
 B Hunc Dodo, qui vigili servaverat equora cura,
 Sulcantem pelagus capiens ad castra reduxit.
 Christicolas nuper duxi macerare catenis,
 Compeditibus tentus rex ferrea vincla subivit.
 Hinc Baleæ populus Regem sibi fecit Alanta
 Hispanum, cuius nec erat durabile Regnum,
 Qui de Dalmatii letho perterritus extans,
 Cui caput arripuit, nulli se creditit unquam.
 Hæc timidus memorans binos sibi rep̄erit utres,
 Et vacuas inflans multo sufflamine pelles,
 Intro commissis cohibet spiramina filis:
 Sic Hispanus Alas pro navi pellibus usus,
 Per freta longa natat, credas delphina natantem,
 Equore diffugium facit hic, sociosque reliquit.
 Perfringunt muros urbis Pisana domosque
 Agmina, per factos aditus castella trahuntur.
 Artibus, ingenis, augmenta per aëra crescunt
 Artificum studio, cuiusque laborat & hospes
 Alterutri parti nimis dare damna ruine.
 Saxa, lapis, cespes, latæ fundamina fossæ,
 Intus jacta replent, muris castella propinquæ
 Consistunt, durus paries berbece foratur,
 Turres alterno conduntur in arce labore,
 Fulcræ superponunt, pretiosaque pallia, telas,
 Quæ sua non faceret multo mercator in auro.
 At sub castello positi de mœnibus ignes,
 Sulphureas mistunt per apertæ foramina flam-
 mas,
 Quas haustæ puteis poscunt, & fontibus undæ.
 Extinctas Latii flamas, torresque putabant,
 Clam vigiles sed erant: tunc alta palatia moles,
 Et tormenta petunt, certant cum turribus unci,
 Funibus & tractæ ducuntur ad infima turres.
 Postque dies aliquot furtivæ robora flammæ,
 Creverunt subitus, fumus quoq; qualis ab Æthna
 Progreditur, tetro quando Vulcanus in antro
 Concitat igniferas plenas caligine nubes.
 Tunc properè poscuntur aquæ, superadditur
 unda,
 Sed projecta nequit teclæ extinguere flamas.
 Castellum mox retro trahunt, dum desinat ignis.
 A proprio postquam cessavit flamma calore,
 Ingeniosa cohors castella reducit ad arcem.
 Percutiens aries impulsu præpete turrim,
 Robora celsa quatit, labuntur ad infima cautes.
 E Interea Sachi cum binis cessit ab arce
 Militibus, pueris comitantibus, atque puellis,
 Et dedit Alphœis pretium sine nomine multum;
 At reliqui flammis sese donare minantur
 Quiquid habent pretii, nisi libertate potiti,
 Ad quæcumque velint loca permittuntur abire.
 Alphœi contra referunt: vos perdat, & aurum
 Cunctipotens vestrum, qui tam perversa putatis.
 Carius est etiam vos tali morte resolvi
 Nobis, quam Baleæ pretiosa, vel optima quæque.
 Gerionea manus non talia percipit aure.
 Tormentis Alphœa cohors circumpetit arcem,
 Constituitque duos mirando robore pontes,

M Mœ-